

Asia: VN/27332/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa

Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus näkemyksenne mukaan hallitusohjelmassa rahapelijärjestelmän uudistamiselle asetettuja tavoitteita ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta?

-

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Voitte kertoa näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnista.

-

a. Rahapelilain 1 luku – Yleiset säännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

b. Rahapelilain 2 luku – Yksinoikeustoimilupa, rahapelitoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

c. Rahapelilain 3 luku – Rahapeliin toimeenpano

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Verohallinto esittää pelaajan rekisteröitymis- ja tunnistautumisvelvollisuuden osalta lausuntonaan seuraavaa.

Esitysluonnoksen mukaan pelaajan rekisteröimisvelvollisuus laajenisi rahapelilain 20 §:n nojalla koskemaan yksinoikeustoimiluvan haltijan lisäksi kaikkia niitä, jotka rahapeliteoimiluvan nojalla toimeenpanisivat rahapelejä Suomessa. Lain 21 §:ssä säädettäisiin sähköisesti välitettävien rahapelien osalta velvollisuudesta rekisteröidä pelaajiksi ainoastaan sellaisia luonnollisia henkilöitä, jotka asuvat tai oleskelevat vakituisesti valtakunnan alueella Suomessa. Luonnoksessa on lisäksi ehdotettu säädettäväksi muun muassa pelitilistä (22 §) ja tunnistautuneena pelaamisesta (27 §).

Verohallinto kiinnittää edellä esitettyihin pykäliin liittyen huomiota siihen, että Verohallinnon kannanotossa 1.1.2024 (VH/6915/00.01.00/2023) Lotto- ja muiden arpajaisvoittojen jakaminen usean henkilön kesken käsitellään tunnistautumisedellytyksen täyttymiseen perustuen sitä, milloin osuus arpajaisvoitosta on saajalleen verovapaa arpa-jaisvoitto ja milloin lahjaveronalainen lahja tai veronalaista tuloa.

d. Rahapelilain 4 luku – Rahapelien markkinointi

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

e. Rahapelilain 5 luku – Valvonta

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Verohallinto esittää valvonnan osalta lausuntonaan seuraavaa.

1.1 Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus Verohallinnosta

Rahapelilain mukaisena valvontaviranomaisena toimisi ehdotetun rahapelilain 54 §:n mukaisesti Lupa- ja valvontavirasto, joka vastaisi rahapelilain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Poliisihallitus vastaisi kuitenkin lupatoiminnasta väliaikaisesti siirtymävaiheen ajan vuonna 2026 siltä osin kuin uusi rahapelilaki tulisi toimilupien hakemisen osalta sovellettavaksi.

Valvontaviranomaisella olisi ehdotetun rahapelilain 62 §:n nojalla salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada Verohallinnolta tietoja. Tiedonsaantisäännöksessä on viitattu välttämättömiin tietoihin siinä säädetyjä käyttötarkoituksia varten. Säännöksen nojalla voidaan siten luovuttaa salassa pidettäviä verotustietoja, eikä Verohallinnolla ole siltä osin huomautettavaa säännöksen muotoilusta. Säännökset tulisivat voimaan jo 1.1.2026 lukien, jotta viranomaisella olisi mahdollisuus ryhtyä käsittelemään toimilupahakemuksia tuolloin.

Verohallinnosta luovutettavaksi tulisivat ilmeisesti erityisesti rahapelilain 10 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetut tiedot siitä, että hakijalla on tai on ollut veroihin liittyvien velvollisuuksiensa hoitamisen laiminlyöntejä.

1.2 Muiden viranomaisten tiedonsaantioikeus Verohallinnon tiedoista

Ehdotetun rahapelilain 102 §:n 3 momentin mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL) olisi oikeus yhdistää pykälän 1 momentissa tarkoitettuja toimiluvanhaltijalta saamiaan tietoja muualla säädettyjen tiedonsaantioikeuksiensa nojalla saamiinsa tietoihin.

Rahapelilain 102 §:n säännöskohtaisten perustelujen mukaan yhdistettäviä rekistereitä ylläpitäviä tahoja ovat THL:n lisäksi esimerkiksi Tilastokeskus, Kansaneläkelaitos, Digi- ja väestötietovirasto, Eläketurvakeskus, Verohallinto sekä työ - ja elinkeinoministeriö. Rekistereistä saatavat peli- ja pelaaja-aineistoihin yhdistettävät tiedot olisivat demografisia tietoja, asuntokunnan tietoja, asuinpaikan tietoja, eläke-, kuntoutus- ja työsuhdetietoja, tietoja työllisyydestä ja työllistämistoimenpiteistä sekä tulotietoja.

Esitysluonnoksen viranomaisiin kohdistuvien vaikutusarvioiden mukaan sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tiedonsaantioikeudet eivät laajenisi nykyisestä, vaikka ne osittaiseen toimilupamalliin siirryttäessä koskisivat useampaa toimijaa kuin yksinoikeusjärjestelmässä. Säännöskohtaisissa perusteluissa on viitattu Verohallinnon tulotietoihin. Verohallinto toteaa, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa (668/2008) ei ole säädetty THL:n oikeudesta saada Verohallinnolta salassa pidettäviä tietoja. Verohallinto luovuttaa verotustietoja ja Verohallinnon Tulorekisteriyksikkö tulorekisteritietoja Tilastokeskukselle, jolla on tilastolain (280/2004) 13 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja tilastointia varten toiselle tilastoviranomaiselle, jollainen THL on tilastolain 2 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla. Verohallinnon käsityksen mukaan tulotiedoilla viitataan THL:n voimassa olevan lainsäädännön nojalla jo saamiin tietoihin.

1.3 Verohallinnon tiedonsaantioikeus valvontaviranomaiselta

Ehdotetun rahapelilain 63 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toimilupa- ja valvontatehtäviensä suorittamiseksi toiselle viranomaiselle keräämiään tietoja. Pykälän 2 momentin mukaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä valvontaviranomainen saisi antaa tässä laissa tarkoitettuja toimilupa- ja valvontatehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja toiselle valvontaviranomaiselle, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn tehtävän hoitamiseksi.

Säännöskohtaisten perustelujen mukaan ehdotetun pykälän 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voisi luovuttaa toiselle viranomaiselle tietoja, jos luovuttaminen olisi tarpeen valvontaviranomaisen omien toimilupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi. Pykälän 2 momentin mukaan tietojen luovuttaminen olisi mahdollista lisäksi silloin, kun tiedot olisivat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn tehtävän hoitamiseksi. Toimiluvan myöntämisen yleisenä edellytyksenä ei olisi, että hakija olisi rekisteröitynyt Verohallinnon rekisteriin. Tältä osin riittävää olisi, että Verohallinto saa tiedon toimiluvan myöntämisestä ja että tietojenvaihto Verohallinnon ja valvontaviranomaisen välillä olisi toimiva. Verohallinnolle olisi tarpeellista saada valvontaviranomaiselta verovalvontaa varten tarvittavat tiedot esimerkiksi kuukausittain.

Verohallinto kiinnittää huomiota siihen, että 63 §:n toisessa momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta toiselle valvontaviranomaiselle, minkä sanamuodon voidaan tulkita rajaavan tiedonsaantioikeuden vain rahapelilaisissa säädettyihin valvontaviranomaisiin. Tällöin esimerkiksi Verohallinto jäisi tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle, vaikka edellä perusteluihin kirjatunkin mukaisesti tarkoituksena olisi luovuttaa tietoja myös Verohallinnolle. Verohallinto ehdottaa näin ollen tarkennettavaksi säännöksen sanamuotoa siten, että se kattaisi myös Verohallinnon.

f. Rahapelilain 6 luku – Valvontamaksu

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

g. Rahapelilain 7 luku – Rahapeli-toiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

h. Rahapelilain 8 luku – Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

i. Rahapelilain 9 luku – Seuraamukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

j. Rahapelilain 10 luku – Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

k. Rahapelilain 11 luku – Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

l. Rahapelilain 12 luku – Muutoksenhaku

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

m. Rahapelilain 13 luku – Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

o. Muut lakiehdotukset

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Verohallinto esittää hallituksen esitysluonnoksen johdosta lausuntonaan lisäksi seuraavaa.

1 Yleistä ehdotetuista verolainsäädännön muutoksista

Verohallinnolla ei ole huomautettavaa ehdotettujen verosäännösten muotoiluun ja perusteluihin.

Verohallinto kiinnittää vielä huomiota kiinteän toimipaikan merkitykseen ulkomaisen yhteisön tuloverotuksen toimittamisessa. Tuloverolain 21 c §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kilpailun avaaminen rahapelitoiminnassa edellyttää, että Suomeen sijoittautuneihin toimiluvanhaltijoihin sovelletaan tuloverotuksessa samoja verotusperiaatteita kuin muiden toimialojen yrityksiin. Tämä koskisi ilmeisesti myös kiinteän toimipaikan merkityksen arvioimista toimiluvanhaltijan tuloverotuksen toimittamisessa.

2 Taloudelliset vaikutukset Verohallinnolle

Verohallinto arvioi, että työmäärä Verohallinnossa tulee lisääntymään erityisesti lainsäädännön voimaan tullessa rahapelitoimijoiden neuvonnassa ja ohjeistamisessa sekä arpajaisveron valvonnassa.

Verohallinto tarvitsee valvontaviranomaiselta tiedot verovalvontaa varten. Verohallinto voisi luovuttaa verotustietoja valvontaviranomaiselle toimiluvan myöntämistä ja valvontaa varten. Tietojenvaihto edellyttää yhteistyötä Verohallinnon ja rahapelilain mukaisten valvontaviranomaisten kesken. Tietoluovutuksista Verohallinnolle aiheutuvien kustannusten kokonaismäärä voidaan arvioida vasta, kun luovutettavat tiedot ja luovutustapa tarkentuvat. Jos tarkoituksena on saada tietoja suoraan tulorekisteristä, asiasta pitäisi tehdä vaikutustenarvio ja säätää tulotietojärjestelmästä annetussa laissa (53/2018).

Verohallinto on alustavasti arvioinut ilman tarkempia teknisiä määrittämiä lakiehdotusten toimeenpanosta aiheutuvien järjestelmäkustannusten olevan vähäistä suurempia.

Hankkeelle ei ole olemassa Verohallinnossa rahoitusta tällä hetkellä, eli se vaatii erillirahoituksen.

Verohallinto toteaa, että nyt ehdotetut lainsäädäntömuutokset ovat toteutettavissa Verohallinnossa esitysluonnoksessa esitettyssä aikataulussa.

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Onko teillä muita näkemyksiä tai huomioita esitysluonnoksesta?

-

Kautto Markus
Verohallinto - Pääjohtaja Markku Heikura, ylitarkastaja Markus Kautto